

Klinikte Yararlı? Depresyon Sonlanım Ölçeği (KYDSÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Klinikte Yararlı? Depresyon Sonlanım Ölçeği (KYDSÖ)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24946>

Özet

Klinikte Yararlı? Depresyon Sonlan?m Ölçe?i (KYDSÖ), orijinal ad? Clinically Useful Depression Outcome Scale (CUDOS) olan psikometrik arac?n Türkçe adaptasyonudur. Bu ölçek, özellikle majör depresif bozuklu?un (MDB) klinik alt tiplerini, karma ve anksiyeteli özellikler ba?lam?nda de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmis?tir. KYDSÖ, klinisyenlere ve ara?t?rmac?lara depresyonun ?iddetini ve tedaviye yan?t? etkin bir ?ekilde izleme imkan? sunan, çok boyutlu bir ölçüm arac?d?r.

2020 y?l?nda Çelikba? ve arkada?lar? taraf?ndan Türkçe geçerlilik ve güvenilirlik çal??mas? tamamlanan KYDSÖ, depresyon tedavisinin sonuçlar?n? daha detaylı ve klinik olarak anlamlı bir ?ekilde öngörmeyi hedeflemektedir. Ölçek çe?idi bir **uyarlama** çal??mas? olup, Türk popülasyonunda psikometrik olarak güçlü bir araç oldu?unu kan?tlam??t?r.

Anahtar Kelimeler

Klinikte Yararlı? Depresyon Sonlan?m Ölçe?i, KYDSÖ, CUDOS, Depresyon, Anksiyeteli Özellikler, Karma Özellikler, Psikometrik Özellikler, Ölçek Uyarlama, Klinik Sonlan?m.

Yazarlar

Çelikba?, Z., Batmaz, S., Yüncü, Ö. A., Öztürk, M., Akp?nar Aslan E.

Amaç

KYDSÖ'nün temel amac?, depresif bozukluklar?n ?iddetini ve seyrini, özellikle de anksiyete ve karma belirtilerin e?lik etti?i durumlarda, güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Bu ölçek, klinik ortamda hızlı ve pratik bir de?erlendirme sa?lamak, böylece tedavi planlamas?na ve müdahale etkinli?inin izlenmesine katkıda bulunmak üzere tasarlanm??t?r.

Ölçe?in Türkçe versiyonunun geli?tirilmesi, Türk kültüründe depresyonun farklı fenotiplerinin hassas bir ?ekilde tan?mlanabilmesi ve uluslararası ara?t?rmalarla kar??la?tırılabilir veri elde edilebilmesi için önemli bir adım te?kil etmi?tir. Ölçek, özellikle anksiyete ve karma özelliklerin depresyonun prognozunu ve tedavi seçimini nasıl etkiledi?ini anlamaya yardımcı olur.

Yapı

KYDSÖ, psikoloji literatüründe depresyonun sadece temel semptomlar (örn. çökkün duygu durum, anhedoni) ile s?nırlı kalmayıp, aynı zamanda ajitasyon, irritabilite ve anksiyete gibi ek belirtilerle birlikte ortaya çıkan karma??k bir yapı oldu?unu varsayar. Ölçek, bu çok boyutlu yapıyı ölçmek üzere tasarlanm??t?r.

Orijinal CUDOS ölçe?i gibi, KYDSÖ de DSM-5 kriterlerinde vurgulanan anksiyeteli özellikler ve karma özellikler spektrumunu kapsamaktadır. Bu yapısal yaklaşımda, klinisyenlerin hastaların tedavisinde daha kişiselleştirilmiş stratejiler geliştirmesine olanak tanır, zira bu özelliklerin varlığı genellikle daha zorlu bir seyirle ilişkilidir.

Geçerlik

Çelikbaşı ve arkadaşları (2020) tarafından yürütülen uyarlama çalışmasında, ölçeğin yapı geçerliliğini test etmek amacıyla çeşitli analizler kullanılmıştır. Ölçeğin Türkçe versiyonunun, orijinal yapıyla uyumlu olduğunu gösteren doğrulayıcı faktör analizi (DFA) sonuçları, KYDSÖ'nün ölçmeyi amaçladığı teorik yapıyı başarıyla temsil ettiğini desteklemektedir.

Çalışma, ayrıca eş zamanlı geçerliliği incelemek üzere KYDSÖ'nün diğer standart depresyon ve anksiyete ölçekleri ile ilişkisini de değerlendirmiştir. Yüksek korelasyonlar, KYDSÖ'nün klinik olarak anlamlı bir depresyon ölçümü sağladığını ve mevcut altın standart araçlarla tutarlı olduğunu göstermiştir.

Güvenilirlik

KYDSÖ'nün güvenilirliği, iç tutarlılık (Cronbach Alfa katsayısı) ve muhtemelen test-tekrar test yöntemleri ile incelenmiştir. İç tutarlılık katsayıları yüksek olması, ölçek maddelerinin aynı psikolojik yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir. Bu yüksek güvenilirlik düzeyi, ölçeğin klinik uygulamalarda ve araştırmalarda stabil sonuçlar üreteceği anlamına gelmektedir.

Faktör Analizi

Türkçe uyarlama çalışmasında, ölçeğin faktör yapısını incelemek için muhtemelen hem açışlayıcı hem de doğrulayıcı faktör analizleri kullanılmıştır. Bu analizler, KYDSÖ'nün temel olarak depresyonun farklı alt boyutlarını temsil eden faktörlerden oluştuğunu doğrulamıştır. Özellikle anksiyete ve karma özelliklere ait maddelerin ayrı ve klinik olarak anlamlı faktörler altında toplandığı tespit edilmiştir. Bu, ölçeğin yalnızca genel depresyon şiddetini değil, aynı zamanda kritik klinik özelliklerin varlığını da ayrıştırdığını göstermektedir.

Araç

Test Türü:

Uyarlama (Adaptasyon)

Format:

Ölçek maddeleri üzerinden öz bildirim format?nda puanlama. Derecelendirme bilgisi orijinal kaynakta belirtilmemiştir, ancak tipik olarak Likert tipi bir derecelendirme kullanılır.

Mevcut Diller:

Türkçe, İngilizce (Orijinal versiyon).

Popülasyon Grubu:

Klinik ve genel popülasyon (Depresyon tanısı almış veya depresif semptomlar gösteren bireyler).

Yaş Grubu:

Yetişkinler.

Popülasyon Detayları:

Türkçe geçerlilik çalışması, muhtemelen psikiyatri kliniklerinde takip edilen majör depresif bozukluk hastaları üzerinde yürütülmüştür.

Test Metodolojisi:

Öz bildirim ölçeği. Bireylerden belirli bir zaman dilimi (genellikle son bir hafta) içindeki duygu durum ve semptom şiddetlerini derecelendirmeleri istenir.

Şinler, Ücret ve Test Yılı**Sorumlu Yazar:**

Sedat BATMAZ

İletişim E-posta Adresi:

sedat.batmaz@gmail.com

Test Yılı (Uyarlama):

2020

İzinler ve Ücret:

Ölçeğin kullanımı için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi önerilir. Ticari olmayan akademik kullanımlarda izin gerekebilir.

Derecelendirme:

Ölçeğin derecelendirme sistemi hakkında detaylı bilgi, yayımlanan makalede yer almaktadır.

PDF Erişimi:

Ölçeğin orijinal PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir:

The original PDF can be downloaded here: [klinikte-yararli-depresyon-sonlanim-olcegi-kydso-toad.pdf](https://doi.org/10.5505/kpd.2020.31932)

Kaynaklar

Çelikbaşı, Z., Batmaz, S., Yüncü, Ö. A., Öztürk, M. ve Akpınar Aslan E. (2020). Anksiyeteli ve karma özellikli depresyonu değerlendirme: Klinikte Yararlı? Depresyon Sonlanım Ölçeği'nin Türkçe versiyonunun geçerlilik ve güvenilirliği. *Klinik Psikiyatri Dergisi*, 23(1), 43 - 55. <https://doi.org/10.5505/kpd.2020.31932>

Makalenin TR Dizin bağlantısı: app.trdizin.gov.tr

Klinikte Yararlı? Depresyon Sonlanım Ölçeği (KYDSÖ) Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sağlanan kaynak içerikte mevcut değildir. Maddelerin tamamına erişim için yukarıda belirtilen referans makalenin incelenmesi gerekmektedir.